

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2024 m. gegužės 7 d. Nr. 21R- (AG-269/06-2024)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Edvardo Juciaus, Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė) ir Ingos Morkvėnienės (pranešėja),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos MB „Valbusta“ skundą dėl Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja MB „Valbusta“ prašo panaikinti Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Tarnyba) 2024-03-19 raštą Nr. D2-716 „Dėl nemokumo administratorės veiksmų“ (toliau – Raštas) ir įpareigoti Tarnybą pareiškėjos 2024-03-04 skundą nagrinėti iš naujo ir priimti teisės aktų nuostatas atitinkanti sprendimą. Paaiškino, kad Vilniaus miesto apylinkės teismo (toliau – Teismas) 2021-08-30 nutartimi, kuri įsiteisėjo 2021-10-14, (duomenys neskelbtini) (toliau – Asmuo) iškelta bankroto byla, bankroto administratore paskirta UAB „Skolvalda“ (toliau – ir Administratorė). Pareiškėja Tarnybai 2024-03-04 pateikė skundą dėl Administratorės veiksmų, teikiant informaciją apie bankroto bylą nemokumo procesų informaciniame portale (toliau – Portalas). Visa informacija apie nemokumo procesus skelbiama per Portale, kurio nuostatus patvirtino Tarnybos direktorius 2020-08-04 įsakymu Nr. V4-174 „Dėl Duomenų apie juridinių asmenų nemokumo procesus teikimo ir skelbimo taisyklių patvirtinimo“. Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatyme (toliau – FABĮ) 31 straipsnio 3 dalyje išvardyta, kokie dokumentai (informacija) nemokumo administratorės turi būti patalpinti Portale. Pirmą įrašą Portale Administratorė patalpino tik 2024-02-15, praėjus 28 mėn. po nutarties dėl bankroto bylos iškėlimo įsiteisėjimo, tačiau portale nėra visos informacijos, tame tarpe ir tos, kuri turėjo būti reguliariai vedama nuo 2021-10-14, pvz., nėra mokumo plano (*Komisijos pastebėjimas – fizinio asmens kreditorių reikalavimų tenkinimo ir jo mokumo atkūrimo plano* (toliau – Mokumo planas)) vykdymo ataskaitų (turi būti teikiama kas 6 mėn.), teismų sprendimų, kreditorių susirinkimų sprendimų ir kt. Apie tai pareiškėja 2024-03-04 skundu informavo Tarnybą, tam, kad priverstų Administratorę įvykdyti FABĮ 31 straipsnio 3 dalies 1 – 8 punktų reikalavimus. Tarnyba Rašte detalai aprašė kas buvo patalpinta po 2024-02-15, bet nepasisakė, kad iki 2024-02-15 nebuvo informacijos. Rašto teiginys, kad „viešojo administravimo subjektas turi tik tuos įgaliojimus, kurie jam yra konkrečiai suteikti, plečiamas kompetencijos ribų aiškinimas yra negalimas <...>“ neturi nieko bendro su 2024-03-04 skundu.

Pareiškėja Raštu pateiktą atsakymą vertina kaip biurokratinio atsirašinėjimo ir kontroliuojančios institucijos darbuotojų neprofesionalumo pavyzdį ir mano, kad pagal 2024-03-04 skunde nurodytas aplinkybes yra pagrindas pradėti bankroto administratorės neplaninį veiklos patikrinimą dėl fizinių asmenų bankrotą reglamentuojančių teisės aktų nuostatų pažeidimų (b. l. 1 – 3, 29).

Tarnyba prašo pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą, paaiškino, kad Tarnyba 2024-03-04 gavo pareiškėjos skundą „Dėl nemokumo administratorės UAB „Skolvalda“ 2024-02-26 informacijos teikimo NPIP“ (toliau – 2024-03-04 skundas). Tarnyba 2023-03-18 patvirtino teikimą

Nr. D4-999 Nepradėti neplaninio patikrinimo (toliau – Teikimas), apie tai Raštu informavo pareiškėja.

Tarnybos vertinimu pareiškėja ne visai teisingai supranta FABĮ 31 straipsnio 3 dalyje nustatytos teisės normos esmę ir prasmę, nes iš esmės ja yra tik nurodoma apie kreditorių susirinkimuose turintiems teisę dalyvauti asmenims, nepažeidžiant asmens duomenų apsaugos ir komercinės (gamybinės) paslapties apsaugos reikalavimų, suteikiamą teisę Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) įgaliotos institucijos tvarkomoje informacinėje sistemoje susipažinti su pranešimais apie šaukiamus kreditorių susirinkimus. Teikime buvo konstatuota, kad pareiškėja Portale yra pridėta kaip Asmens bankroto bylos dalyvė – kreditorė. Administratorė Portale 2024-02-15 sukūrė kalendorinį įvykį dėl 2024-02-26 d., 10 val. šaukiamo Asmens kreditorių susirinkimo, taip pat pridėjo 2024-02-15 pranešimą dėl šaukiamo susirinkimo (toliau – 2024-02-15 pranešimas) ir jame nurodytus priedus – ataskaitą apie bankroto proceso eigą su lėšų paskirstymo lentelę, depozitinės sąskaitos išrašą, balsavimo raštu biuletinį, valstybės įmonės „Registru centras“ išrašus apie turto vertę bei išrašą apie mokestinę vertę (toliau – priedai). Kalendoriniame įvykyje pakartotinis kreditorių susirinkimas nurodytas 2024-02-27 d., 13 val. Administratorės 2024-02-15 sisteminį pranešimą apie sukurtą kalendorinį įvykį su Administratorės 2024-02-15 pranešimu ir jo priedais galima matyti Portale, bendroje pranešimų dėžutėje, taip pat ši informacija matoma bylos kortelėje, be to sisteminis pranešimas apie sukurtą kalendorinį įvykį su Administratorės 2024-02-15 pranešimu (be priedų) išsiųstas dalyvio kortelėje nurodytu elektroniniu paštu. Pareiškėja minėtus dokumentus Portale peržiūrėjo 2024-02-26, t. y. jau po Asmens kreditorių susirinkimo. Iš turimų duomenų matyti, kad Administratorė po 2024-02-26 kreditorių susirinkimo, Portale pakeitė 2024-02-26 kalendorinio įvykio būseną „Įvyko“ ir patalpino kreditorių susirinkimo medžiagą ir rezultatus. Nustatyta, kad Asmens kreditorių susirinkimas 2024-02-26 neįvyko dėl kvorumo nebuvimo (kreditoriai, tame tarpe ir pareiškėja, kreditorių susirinkime nedalyvavo, balsavimo raštu biuletenių nepateikė). Pakartotinis kreditorių susirinkimas sušauktas 2024-02-27, jame dalyvavo ir kreditorių susirinkimo darbotvarkės klausimais balsavo pareiškėja.

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 30 straipsnio 1 dalies 1 punkte įtvirtintas minimalios ir proporcingos ūkio subjektų veiklos priežiūros naštos principas, reiškiantis, be kita ko, kad ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančių subjektų veiksmai privalo būti proporcingi ir tinkami siekiamam tikslui įgyvendinti, proporcingi ūkio subjektų dydžiui ir administraciniais gebėjimams, atliekami siekiant kuo mažiau trikdyti ūkio subjektų veiklą. VAI 30 straipsnio 1 dalies 7 punkte numatytas rizikos vertinimo principas, kuris reiškia, kad ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančių subjektų veiksmai, pirmiausia, nukreipiami didžiausios rizikos atvejams šalinti, riziką siejant su žalos teisės normų saugomoms vertybėms atsiradimo tikimybe ir šios žalos dydžiu bei mastu. Iš esmės analogiškos nuostatos įtvirtintos ir Tarnybos direktoriaus 2020-07-07 įsakymu Nr. V1-86 „Dėl Nemokumo administratorių veiklos patikrinimų taisyklių patvirtinimo“ patvirtintose Nemokumo administratorių veiklos patikrinimų taisyklėse (toliau – Patikrinimo taisyklės), kuriose numatyta, kad neplaninio administratoriaus veiklos patikrinimo tikslas – įvertinti faktus ar aplinkybes, Tarnybos veiksmus pirmiausia nukreipiant didžiausios rizikos atvejams šalinti, užkertant kelią naujiems teisės aktų pažeidimams atsirasti, suteikiant administratoriui metodinę pagalbą (29 punktas); prašymo (skundo) vertinimas atliekamas, atsižvelgiant į galimų pažeidimų reikšmingumo vertinimo kriterijus, rizikos teisės normų saugomoms vertybėms atsiradimo tikimybę, galimos žalos dydį ir (arba) mastą (33 punktas).

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) savo praktikoje yra pažymėjęs, į administracinį teismą ar šiuo atveju į Komisiją, asmuo turi teisę kreiptis tik dėl jam teisinės pasekmės sukeliančių individualių teisės aktų ar veiksmų (neveikimo) viešojo administravimo srityje (2018-07-18 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1205502/2018). Būtent Tarnybos kompetencijai pavesta spręsti, ar nemokumo administratoriaus vykdoma veikla atitinka teisės aktų reikalavimus, o juos nustaćius – spręsti dėl nurodymo ir (arba) poveikio priemonės skyrimo nemokumo administratoriui ar juridinio asmens vadovui ir (arba) darbuotojui, atsakingam už tikrinamo proceso administravimą (Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo (toliau – JANĮ) 136 straipsnio 2–4 dalys), juolab, kad pagal JANĮ nuostatas neplaninio administratoriaus veiklos patikrinimo tikslas yra nukreiptas didžiausios rizikos atvejams šalinti, užkirsti kelią naujiems teisės aktų pažeidimams atsirasti bei suteikti administratoriui metodinę pagalbą (b. l. 39–41, 52).

Skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Ginčas kilo dėl Tarnybos Rašto, kuriuo atsakyta į pareiškėjos 2024-03-04 skundą, teisėtumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėja Tarnybai pateikė 2024-03-04 skundą, kuriame nurodė, jog 2024-02-26 atsitiktinai sužinojo, kad 2024-02-26 šaukiamas kreditorių susirinkimas. Informaciją apie šaukiamą kreditorių susirinkimą Administratorė patalpino Portale. Tačiau be šios informacijos Portale nėra kitos informacijos, numatytos FABĮ 31 straipsnio 3 dalies 1 punkte, todėl Administratorė pažeidė kreditoriaus teises susipažinti su informacija apie bankroto bylos eigą (b. l. 4, 42).

Tarnybos Nemokumo administravimo patikrinimų skyriaus vyriausioji specialistė 2024-03-18 sudarė Teikimą, kuriame nurodė, jog įvertinus aplinkybes dėl Administratorės 2024-02-15 sukurto kalendorinio įvykio dėl 2024-02-26 d., 10 val. šaukiamo Asmens kreditorių susirinkimo ir 2024-02-27 sušaukto pakartotinio kreditorių susirinkimo, darytina išvada, kad Administratorė Portale patalpino pranešimą dėl šaukiamo Asmens kreditorių susirinkimo su priedais, vėliau Portale atliko reikiamus veiksmus ir pateikė informaciją. FABĮ 31 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad šio straipsnio 3 dalyje nurodyta informacija laikoma žinoma toje dalyje nurodytiems teisę susipažinti su šia informacija turintiems asmenims nuo šios informacijos pateikimo informacinėje sistemoje dienos. Atsižvelgiant į tai, skunde nurodytos aplinkybės nesudaro pagrindo teigti, kad Administratorės veiksmuose yra fizinių asmenų bankrotą reglamentuojančių teisės aktų nuostatų pažeidimų požymių, dėl kurių būtų pagrindas pradėti Administratorės neplaninį veiklos patikrinimą pagal skunde nurodytas aplinkybes. Teikimu siūloma nepradėti neplaninio Administratorės veiklos patikrinimo pagal skunde pateiktą informaciją (b. l. 43–47).

Tarnyba, išnagrinėjusi pareiškėjos 2024-03-04 skundą, atsakymą pateikė Raštu, jame nurodė, jog pareiškėja Portale yra pridėta kaip Asmens bankroto bylos dalyvė – kreditorė. Administratorė Portale 2024-02-15 sukūrė kalendorinį įvykį dėl 2024-02-26 d., 10 val. šaukiamo Asmens kreditorių susirinkimo, taip pat pridėjo 2024-02-15 pranešimą (FABĮ 31 straipsnio 3 dalies 1 punktą) ir jame nurodytus priedus. Kalendoriniame įvykyje pakartotinis kreditorių susirinkimas nurodytas 2024-02-27 d., 13 val. 2024-02-15 sisteminis pranešimas apie sukurtą kalendorinį įvykį su Administratorės pranešimu apie šaukiamą kreditorių susirinkimą ir priedais išsiųstas Portale, kurį galima matyti bendroje pranešimų dėžutėje bei bylos kortelėje. Taip pat sisteminis pranešimas apie sukurtą kalendorinį įvykį su Administratorės pranešimu apie šaukiamą kreditorių susirinkimą (be priedų) išsiųstas dalyvio kortelėje nurodytu elektroniniu paštu. Pareiškėja šiuos dokumentus Portale peržiūrėjo 2024-02-26, t. y. jau po Asmens kreditorių susirinkimo. Iš turimų duomenų matyti, kad Administratorė po 2024-02-26 kreditorių susirinkimo, Portale pakeitė 2024-02-26 kalendorinio įvykio būseną „Įvyko“ ir patalpino kreditorių susirinkimo medžiagą ir rezultatus. Asmens kreditorių susirinkimas 2024-02-26 neįvyko dėl kvorumo nebuvimo (kreditoriai, tame tarpe ir pareiškėja, kreditorių susirinkime nedalyvavo, balsavimo raštu biuletenių nepateikė). Pakartotinis kreditorių susirinkimas sušauktas 2024-02-27, jame dalyvavo ir kreditorių susirinkimo darbotvarkės klausimais balsavo pareiškėja. Įvertinus išdėstytas aplinkybes, darytina išvada, kad Administratorė Portale patalpino pranešimą dėl šaukiamo Asmens kreditorių susirinkimo su priedais, vėliau Administratorė Portale atliko reikiamus veiksmus ir pateikė informaciją. FABĮ 31 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad šio straipsnio 3 dalyje nurodyta informacija laikoma žinoma toje dalyje nurodytiems teisę susipažinti su šia informacija turintiems asmenims nuo šios informacijos pateikimo informacinėje sistemoje dienos. Atsižvelgiant į tai, skunde nurodytos aplinkybės nesudaro pagrindo teigti, kad Administratorės veiksmuose yra fizinių asmenų bankrotą reglamentuojančių teisės aktų nuostatų pažeidimų požymių, dėl kurių būtų pagrindas pradėti Administratorės neplaninį veiklos patikrinimą pagal skunde nurodytas aplinkybes (b. l. 26–28, 48–52).

Ginčo santykius reguliuoja FABĮ, JANĮ, Patikrinimo taisyklės bei VAI nuostatos.

FABĮ 1 straipsnio 3 dalyje numatyta, jog šis įstatymas reguliuoja fizinio asmens bankroto procesą. To paties įstatymo 13 straipsnio 9 dalyje nustatyta, kad bankroto administratoriaus veiklą prižiūri Vyriausybės įgaliota institucija, kuri JANĮ apibrėžta kaip priežiūros institucija (toliau – Vyriausybės įgaliota institucija). Bankroto administratoriaus veiklos priežiūrai atlikti *mutatis mutandis* taikomos JANĮ III dalies nuostatos.

Lietuvos Respublikos finansų ministro 2015-11-23 įsakymu Nr. 1K-344 „Dėl Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų

ministerijos nuostatų patvirtinimo“ patvirtintuose Tarnybos nuostatuose reglamentuojama, kad Tarnybos veiklos tikslas – įgyvendinti valstybės politiką užtikrinant, kad būtų laikomasi teisės aktų reikalavimų ir užkertamas kelias žalai teisės normų saugomoms vertybėms atsirasti fizinių ir juridinių asmenų nemokumo srityje (10.4 papunktis); siekdama veiklos tikslo šių nuostatų 10.4 papunktyje nurodytoje srityje, atlieka, be kita ko, FABĮ 13 straipsnio 9 dalyje nurodytos institucijos funkcijas, tame tarpe atlieka nemokumo administratorių veiklos planinius ir neplaninius patikrinimus (11.4.3 papunktis), Audito, vertinimo ir nemokumo informacinės sistemos valdytojo ir tvarkytojo funkcijas (11.6 papunktis). VAĮ 33 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad ūkio subjektų veiklos patikrinimai gali būti planiniai ir neplaniniai. To paties įstatymo straipsnio 13 dalyje, be kita ko, nustatyta, kad ūkio subjekto veiklos neplaninis patikrinimas gali būti atliekamas įvertinus turimą informaciją ir kilus įtarimų dėl ūkio subjekto veiklos, kuri gali kelti grėsmę teisės normų saugomoms vertybėms (2 punktas).

Pagal Lietuvos Respublikos finansų ministro 2020-02-07 įsakymu Nr. 1K-30 „Dėl Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo įgyvendinimo“ patvirtintų Nemokumo administratorių veiklos priežiūros taisyklių 2 punktą nemokumo administratorių veiklos priežiūrą atlieka priežiūros institucija – Tarnyba. Ši valstybės institucija įtraukta ir į Ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančių viešojo administravimo subjektų sąrašą (3 punktas), patvirtintą Vyriausybės 2010-05-04 nutarimu Nr. 511 „Dėl institucijų atliekamų priežiūros funkcijų optimizavimo“, kuris, kaip numatyta VAĮ 34 straipsnio 1 dalyje, skelbiamas ir Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos interneto svetainėje.

Pagal JANĮ 132 straipsnio 2 dalį nemokumo administratorių veiklą priežiūros institucija prižiūri ir skiria poveikio priemones vadovaudamasi VAĮ, kiek šiame įstatyme nenumatyta kitaip, ir Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Priežiūros institucija, atlikdama nemokumo administratorių veiklos priežiūrą, nustatiusi šio įstatymo ir kitų nemokumo procesą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimų, išskyrus pažeidimus, susijusius su Nemokumo administratorių etikos kodekso laikymusi ir profesinės kvalifikacijos kėlimu, priima sprendimą dėl vieno arba kelių nurodymų ir (arba) poveikio priemonės skyrimo (JANĮ 136 straipsnio 1 dalis).

VAĮ 31 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad viešojo administravimo subjektas vykdo ūkio subjekto veiklos priežiūrą, jeigu atlieka ūkio subjekto veiklos patikrinimus. Ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekantys subjektai šią priežiūrą vykdo vadovaudamiesi Vyriausybės patvirtintu Gairių dėl ūkio subjektų veiklos priežiūros funkcijų atlikimo aprašu (Vyriausybės 2010-05-04 nutarimu Nr. 511 „Dėl institucijų atliekamų priežiūros funkcijų optimizavimo“ yra patvirtintas Institucijų atliekamų priežiūros funkcijų organizavimo gairių aprašas (toliau – Aprašas)).

Kaip nurodė atsakovė atsiliepime, VAĮ 30 straipsnio 1 dalies 1 punkte įtvirtintas minimalios ir proporcingos ūkio subjektų veiklos priežiūros naštos principas, reiškiantis, be kita ko, kad ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančių subjektų (taip pat ir Tarnybos) veiksmai privalo būti proporcingi ir tinkami siekiamam tikslui įgyvendinti, proporcingi ūkio subjektų dydžiui ir administraciniam gebėjimams, atliekami siekiant kuo mažiau trikdyti ūkio subjektų veiklą. VAĮ 30 straipsnio 1 dalies 7 punkte numatytas rizikos vertinimo principas, kuris reiškia, kad ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančių subjektų veiksmai, pirmiausia, nukreipiami didžiausios rizikos atvejams šalinti, riziką siejant su žalos teisės normų saugomoms vertybėms atsiradimo tikimybe ir šios žalos dydžiu bei mastu.

Aprašo, nurodyto VAĮ 31 straipsnio 2 dalyje, 5 punkte išvardyti keliama priežiūros funkcijų optimizavimo uždaviniai, kuriems priskirtas ir „priežiūros veiklą ir turimus ribotus išteklius skirti didžiausiems rizikos atvejams šalinti, riziką siejant su žalos teisės normų saugomoms vertybėms atsiradimo tikimybe ir šios žalos dydžiu bei mastu“ (5.2 papunktis). Priežiūros funkcijų optimizavimo tikslas ir uždaviniai įgyvendinami vadovaujantis šio Aprašo 6 punkto principais, tarp kurių nurodyti ir racionalumo bei tikslingumo principai (6.8 papunktis), kiti principai, nustatyti VAĮ pirmajame ir ketvirtajame skirsniuose (6.10 papunktis). VAĮ 3 straipsnio 10 punkte aptartas viešojo administravimo subjektų (taip pat ir Tarnybos) veikloje taikomas proporcingumo principas, reiškiantis, kad administracinio sprendimo mastas ir jo įgyvendinimo priemonės turi atitikti būtinus ir pagrįstus administravimo tikslus. Taip pat Tarnybos veikloje taikomi ir VAĮ 30 straipsnyje nustatyti ūkio subjektų veiklos priežiūros principai, kurių aktualumas nagrinėjamam administraciniam ginčui aptartas aukščiau pastraipoje.

Pagal Aprašo 7 punktą priežiūros institucijų (įskaitant ir Tarnybos) vadovai užtikrina, kad priežiūros funkcijos būtų atliekamos siekiant Apraše įtvirtintų priežiūros funkcijų optimizavimo tikslo ir uždavinių, vadovaujantis Aprašo 6 punkte nurodytais principais ir šiomis pagrindinėmis priežiūros institucijų veiklos nuostatomis, atsižvelgiant į VAI ir kituose specialiuose įstatymuose reglamentuotas išlygas: *Patikrinimų pagrindumas*. Ūkio subjektų veiklos patikrinimai turi būti planuojami ir atliekami vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 36⁴ straipsnyje nustatytais reikalavimais (tvarka). Patikrinimai gali būti atliekami tik tuomet, jeigu jų atlikimas pagrįstas patvirtintais ir paskelbtais priežiūros institucijos planuojamų tikrinti ūkio subjektų sąrašų sudarymo kriterijais, neplaninių patikrinimų atlikimo pagrindais, ne pagal planą tikrinamų ūkio subjektų atrankos kriterijais (7.11 papunktis); *Rizikos vertinimu paremti priežiūros veiksmai*. Priežiūros institucijos veiksmai pirmiausia skirti didžiausios rizikos atvejams šalinti, riziką siejant su žalos teisės normų saugomoms vertybėms atsiradimo tikimybe ir šios žalos dydžiu bei mastu. Priežiūros institucijos privalo nustatyti atliekamos priežiūros prioritetus (įdiegti rizikos nustatymo sistemas), rizikos vertinimu turi būti paremti planuojamų tikrinti ūkio subjektų sąrašų sudarymo kriterijai, neplaninių patikrinimų atlikimo pagrindai, ne pagal planą tikrinamų ūkio subjektų atrankos kriterijai. <...>“ (7.12 papunktis).

Patikrinimo taisyklės reglamentuoja, be kita ko, Tarnybos neplaninių patikrinimų atlikimo pagrindus, planinių ir neplaninių patikrinimų atlikimo tvarką bei trukmę, tikrintojų bei tikrinamų nemokumo administratorių teises ir pareigas (1 punktas). Tarnyba tikrina nemokumo administratorių veiklą organizuodama neplaninius patikrinimus, kurie gali būti atliekami Tarnybos vadovo sprendimu esant taisyklėse nustatytiems pagrindams (Patikrinimo taisyklių 3.2 papunktis).

Patikrinimo taisyklėse taip pat nustatyta, jog neplaninio administratoriaus veiklos patikrinimo tikslas – įvertinti faktus ar aplinkybes, Tarnybai veiksmus pirmiausiai nukreipiant didžiausios rizikos atvejams šalinti, užkertant kelią naujiems teisės aktų pažeidimams atsirasti, suteikiant nemokumo administratoriui metodinę pagalbą (29 punktas); neplaninis patikrinimas Tarnybos vadovo sprendimu gali būti atliekamas Tarnybai gavus asmens pareiškimą ar kitą dokumentą (toliau – skundas) dėl nemokumo administratoriaus veiklos, turint informacijos ar kilus kitų pagrįstų įtarimų dėl nemokumo administratoriaus veiksmų ar neveikimo, kurie gali pažeisti nemokumo procesą reglamentuojančius teisės aktus, išskyrus galimus pažeidimus, susijusius su Nemokumo administratorių etikos kodekso laikymusi ir profesinės kvalifikacijos kėlimu (30.2 papunktis); Tarnyba, gavusi 30.1 ir 30.2 papunkčiuose nurodytų asmenų prašymą (skundą), jį įvertina ir per 20 darbo dienų nuo jo gavimo priima sprendimą pradėti ar nepradėti neplaninį patikrinimą, taikyti kitas priežiūros priemones ir taisyklių 8 punkte nustatyta tvarka apie priimtą sprendimą informuoja prašymą (skundą) pateikusių asmenį (31 punktas); prašymo (skundo) vertinimas atliekamas atsižvelgiant į galimų pažeidimų reikšmingumo vertinimo kriterijus, rizikos teisės normų saugomoms vertybėms atsiradimo tikimybę, galimos žalos dydį ir (arba) mastą (33 punktas).

Iš pateikto teisinio reglamentavimo matyti, jog Tarnybos kompetencijai pavesta spręsti, ar nemokumo administratoriaus vykdoma veikla atitinka teisės aktų reikalavimus, o juos nustačius – spręsti dėl nurodymo ir (arba) poveikio priemonės skyrimo nemokumo administratoriui, tačiau neplaninis nemokumo administratoriaus veiklos patikrinimas atliekamas didžiausios rizikos atvejams šalinti, kilus pagrįstų įtarimų dėl ūkio subjekto veiklos, keliančios grėsmę teisės normų saugomoms vertybėms bei siekiant užkirsti kelią naujiems teisės aktų pažeidimams atsirasti.

Nagrinėjamu atveju Komisija vertins, ar Tarnyba, gavusi pareiškėjos 2024-03-04 skundą dėl Administratoriaus veiklos, pagrįstai Raštu nusprendė neatlikti neplaninį Administratoriaus veiklos patikrinimą pagal skunde nurodytas aplinkybes.

Pažymėtina, jog atsakovė atsiliepime teigė, jog šiuo konkrečiu atveju į Komisiją asmuo turi teisę kreiptis tik dėl jam teisinės pasekmės sukeliančių individualių teisės aktų ar veiksmų (neveikimo) viešojo administravimo srityje. Komisija nesutinka su tokiu vertinimu, kad skundžiamas Raštas nesukelia pareiškėjai teisinių pasekmių. Pareiškėjai, kaip fizinio asmens bankroto proceso dalyvei – kreditoriui, kilus įtarimų dėl galbūt teisės aktų nuostatų pažeidimo bankroto procedūros metu, ji turėjo teisę pateikti prašymą ar skundą Tarnybai dėl jos kompetencijai priskirtų ūkio subjektų (nemokumo administratorių) priežiūros veiksmų – neplaninio patikrinimo atlikimo. Tarnyba turi teisę atsisakyti pradėti neplaninį patikrinimą tinkamai tai motyvuodama. Būtent tokią praktiką yra suformavęs LVAT (žr. 2022-01-05 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-24-261/2022).

Tarnybai pateiktame 2024-03-04 skunde pareiškėja nurodė, jog Portale, išskyrus informaciją apie 2026-02-26 šaukiamą kreditorių susirinkimą, nebuvo kitos informacijos, numatytos FABĮ 31 straipsnio 3 dalies 1 punkte ir, vertindama, kad Administratorė pažeidė kreditoriaus teises susipažinti su informacija apie bankroto bylos eigą, Tarnybos prašė skubiai imtis atitinkamų veiksmų.

FABĮ 31 straipsnio 3 dalies 1 punkte nustatyta, jog šio įstatymo 13 straipsnio 9 dalyje nurodyta Vyriausybės įgaliota institucija, siekdama užtikrinti fizinio asmens bankroto proceso skaidrumą ir suteikti palankesnes sąlygas proceso dalyviams (fiziniam asmeniui, kreditoriams, bankroto administratoriui, kitiems dalyvaujantiems byloje asmenims) ginti savo interesus, suteikia teisę teismui ir kreditorių susirinkimuose turintiems teisę dalyvauti asmenims savo nustatyta tvarka, nepažeidžiant asmens duomenų apsaugos ir komercinės (gamybinės) paslapties apsaugos reikalavimų, savo tvarkomoje informacinėje sistemoje susipažinti su pranešimais apie šaukiamus kreditorių susirinkimus.

Pareiškėja 2024-03-04 skunde nurodė, jog buvo pažeista jos teisė Portale susipažinti su pranešimais apie šaukiamus kreditorių susirinkimus. Pareiškėja skunde Komisijai nurodo daugiau, jog Portale nebuvo visos, nuo 2021-10-14 iki 2024-02-15 vedamos informacijos, pvz.: Mokumo plano vykdymo ataskaitų (turi būti teikiama kas 6 mėn.), teismų sprendimų, kreditorių susirinkimų sprendimų, kad 2024-03-04 skundu informavo Tarnybą, jog ji priverstų (įpareigotų) Administratorę įvykdyti FABĮ 31 straipsnio 3 dalies 1 – 8 punktų reikalavimus. Šių aplinkybių, apsprendžiančių skundo dalyką ir jo ribas, pareiškėja nebuvo nurodžiusi Tarnybai adresuotame 2024-03-04 skunde. Iš šio skundo turinio matyti, jog pareiškėja kvestionavo Administratorės veiksmus, Portale neįkėlus kitos informacijos, numatytos FABĮ 31 straipsnio 3 dalies 1 punkte, kuriais, pareiškėjos vertinimu, buvo pažeista jos teisė susipažinti su informacija apie Asmens bankroto bylos eigą. Nurodytoje teisės normoje ir yra reglamentuojama teisė fizinio asmens bankroto proceso dalyviui – kreditoriui, šiuo atveju pareiškėjai, Tarnybos tvarkomoje informacinėje sistemoje susipažinti su pranešimais apie šaukiamus kreditorių susirinkimus. Pareiškėja 2024-03-04 skunde Tarnybai nenurodė konkrečiai, kokios kitos informacijos, susijusios su pranešimais apie šaukiamus kreditorių susirinkimus, Administratorė nepatalpino Portale, bet įvardijo vienintelę aplinkybę, kad 2024-02-26 atsitiktinai sužinojo apie 2026-02-26 šaukiamą kreditorių susirinkimą ir, kad šią informaciją Administratorė patalpino Portale. Pareiškėja, be pranešimo apie 2024-02-26 šaukiamą kreditorių susirinkimą, skunde, be kita ko, nenurodė ir kokių kitų pranešimų apie šaukiamus kreditorių susirinkimus Administratorė nepatalpino Portale. Tarnyba, nagrinėdama pareiškėjos 2024-03-04 skundą, jame nurodytos informacijos bei reikalavimo ribose, pagrįstai vertino tik tuos Administratorės veiksmus, kurie susiję su 2024-02-15 sukurtu kalendoriniu įvykiu, t. y. 2024-02-15 pranešimu dėl 2024-02-26, 10 val. šaukiamo Asmens kreditorių susirinkimo. Atkreiptinas dėmesys, jog pareiškėja Komisijai pateiktu skundu nekelia ginčo dėl Administratorės atliktų veiksmų, susijusių su 2024-02-15 pranešimu, t. y. iš esmės neginčija Rašto turinio, tik nesutinka su pateiktu vertinimu, jog skunde nurodytos aplinkybės nesudaro pagrindo teigti, kad Administratorės veiksmuose yra fizinių asmenų bankrotą reglamentuojančių teisės aktų nuostatų pažeidimų požymių, dėl kurių būtų pagrindas pradėti Administratorės neplaninį veiklos patikrinimą.

Taigi, Tarnyba neturėjo pagrindo Rašte pasisakyti dėl Komisijai skunde nurodytų aplinkybių apie Administratorės nuo 2021-10-14 iki 2024-02-15 vedamos informacijos (pvz.: Mokumo plano vykdymo ataskaitų (turi būti teikiama kas 6 mėn.), teismų sprendimų, kreditorių susirinkimų sprendimų) numatytos FABĮ 31 straipsnio 3 dalies 2 – 8 punktuose, pateikimo Tarnybos informacinėje sistemoje. Atsakovė tinkamai išnagrinėjo pareiškėjos 2024-03-04 skundą, jame nurodytų aplinkybių bei reikalavimų apimtyje ir, vadovaudamasi galiojančiomis teisės normomis (Patikrinimo taisyklių 29 ir 33 punktai), priėmė pagrįstą sprendimą. Nors Tarnybos kompetencijai pavesta spręsti, ar nemokumo administratoriaus vykdoma veikla atitinka teisės aktų reikalavimus, o juos nustaćius – spręsti dėl nurodymo ir (arba) poveikio priemonės skyrimo nemokumo administratoriui, tačiau pagal išvardytas teisės aktų nuostatas neplaninio nemokumo administratoriaus veiklos patikrinimo tikslas yra nukreiptas didžiausios rizikos atvejams šalinti, kilus įtarimų dėl ūkio subjekto veiklos, kuri gali kelti grėsmę teisės normų saugomoms vertybėms bei siekiant užkirsti kelią naujiems teisės aktų pažeidimams atsirasti. Pareiškėja tokios informacijos apie Administratorės padarytus pažeidimus Tarnybai teiktame 2024-03-04 skunde nenurodė. Aplinkybė,

kad pareiškėja kitaip vertina Raštu priimtą sprendimą dėl Administratorės neplaninio patikrinimo neatlikimo, nesudaro pagrindo pripažinti Raštą nepagrįstu.

Komisija, įvertinusi tai, kas išdėstyta, daro išvadą, kad atsakovė tinkamai išnagrinėjo pareiškėjos 2024-03-04 skundą bei Raštu priėmė pagrįstą administracinį sprendimą, atitinkantį VAI 10 straipsnio 5 dalies, įskaitant ir šios teisės normos 5, 6 punktuose įtvirtintus, reikalavimus. Raštas yra teisėtas ir nėra pagrindo jį naikinti.

Netenkinus pareiškėjos reikalavimo dėl skundžiamo Rašto panaikinimo, Komisija neturi pagrindo tenkinti ir pareiškėjos išvestinį reikalavimą dėl įpareigojimo atsakovę pareiškėjos 2024-03-04 skundą nagrinėti iš naujo ir priimti teisės aktų nuostatas atitinkantį sprendimą.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjos MB „Valbusta“ skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Edvardas Jucius

Inga Morkvėnienė